



FÜGGETLEN RENDÉSZETI PANASZTESTÜLET

✉: 1358 Budapest, Széchenyi rakpart 19.

☎: 441-6501 ☎: 06-1/441-6502

✉: titkarsag@panasztestulet.hu

🌐: www.panasztestulet.hu

Ügyszám: FRP/164/2013/Pan.

A Független Rendészeti Panasztestület

308/2013. (XI. 13.) számú

állásfoglalása

A Független Rendészeti Panasztestület (a továbbiakban: Testület) **panaszos**¹ 2013. március 5-én előterjesztett **panasza alapján indult eljárásban** a 2013. november 13-án – Dr. Kozma Ákos testületi tag távollétében – megtartott zárt ülésén született állásfoglalását

megküldi az Országos Rendőrfőkapitánynak,

A Testület megállapítása szerint a vizsgált ügyben **alapjogot súlyosan sértő intézkedésre került sor.**

A Testület állásfoglalása ellen jogorvoslatnak helye nincs.

I.

Indokolás

A panaszos 2013. március 5-én postai úton terjesztette elő panaszát a Testületnek, mely szerint 2013. február 22-én a megyében a főúton megállította egy rendőrfőkapitány és közúti ellenőrzés címén elkérte az iratait. A panaszos a rendőrségi gépjárműhez ment, és a rendőr ellenőrizte az iratait, aki pár perc múlva visszatért, és közölte, hogy őrizetbe kell vennie őt, mert körözés alatt áll. A panaszost ezt követően megbilincseltek, beültették a rendőrségi gépjárműbe, majd a V. Rendőrkapitányságra (a továbbiakban: Rendőrkapitányság) vitték. Itt megmotozták, majd leültették. Nemsokára odament hozzá egy rendőr, és azt a tájékoztatást adta, hogy a nyilvántartás szerint a panaszos személyi számának utolsó négy számjegye, és egy körözött személy (aki 2007-ben B. városban elkövetett egy ittas járművezetést, de

¹ Az Rtv. 93/A. § (8) bekezdése értelmében a panaszos személyes adatait töröltük.

időközben már ez a személy el is halálozott) utolsó négy számjegye állítólag megegyezett egymással, és emiatt vették őrizetbe.

A panaszos kifogásolja a jogtalanul foganatosított rendőri intézkedést, mivel 47 év alatt egyetlen egy szabálysértési eljárás sem történt vele szemben, most pedig jogtalanul bilincsbe verték és meghurcolták. A panaszos felesége sírva telefonált körbe, hogy kihez fordulhatna, a nagykorú gyermekei, és környezete teljesen meghökkenve vette tudomásul, hogy egy ártatlan embert így meg lehet ma hurcolni Magyarországon, és megsérteni emberi jogait.

A panaszos mellékelte az előállítás időtartamáról kiállított igazolás másolatát, amelynek tartalmát a Testület az állásfoglalás II. részében ismerteti.

II.

A Testület az ügy érdemi vizsgálata, a tényállás alaposabb megismerése érdekében felvilágosítást kért az Országos Rendőr-főkapitányság (a továbbiakban: ORFK) Ellenőrzési Szolgálatán keresztül az illetékes rendőri szervtől, valamint megküldeni kérte az ügyvel kapcsolatos rendőrségi dokumentumokat, a konkrét kérdésekkel kapcsolatban a rendőrség álláspontját. A panaszos szempontjából a következők relevánsak.

1) Az illetékes rendőri szerv megküldte az intézkedő B. r. törzsszázlós intézkedés napján kelt, az elfogás végrehajtásáról, kényszerítő eszköz alkalmazásáról készült jelentését, amely szerint a panaszost a Rendőrségről szóló törvény (a továbbiakban: Rtv.) 29. § (1) bekezdése alapján igazoltatták, az Rtv. 29. § (4) bekezdése alapján mint igazoltatott személyt átvizsgálták (megjegyzendő, hogy a jelentés valószínűleg az Rtv. 29. § (6) bekezdése helyett tévesen hivatkozott ezen jogszabályhelyre), valamint az Rtv. 33. §. 1) bekezdés b) pontja alapján – aki ellen elfogatóparancsot, nemzetközi elfogatóparancsot, illetve európai elfogatóparancsot adtak ki – előállították. A jelentés szerint az Rtv. 48. § c) pontja alapján – szökés megakadályozása érdekében – bilincset alkalmaztak, melynek alkalmazására figyelmeztetés történt. Az intézkedés során sérülés, az intézkedés és a kényszerítő eszköz alkalmazása során anyagi kár nem keletkezett. A jelentés rögzíti, hogy a panaszos az Rtv. 18. § (1) bekezdése alapján hozzátartozójának, illetve képviselőjének kiértesítését nem kérte. Ezt követően a jelentés azt tartalmazza, hogy a személyes szabadságot korlátozó intézkedésről az értesítés az Rtv. 33. § (1) bekezdés b), c), d) és f) pontja és a rendőrség szolgálati szabályzatáról szóló 30/2011. (IX. 22.) BM rendelet (a továbbiakban: Szolgálati Szabályzat) 42. § (2), 45. § (1), és 46. § (2) bekezdése alapján megtörtént, az értesítésről B. r. zászlós (körzeti megbízott) gondoskodott.

B. r. törzsszázlós az intézkedés alapjául szolgáló eseményt a következőként írta le.

2013. február 22-én 15 óra 10 perckor közlekedési ellenőrzés során a főúton Ny. – P. elágazásánál igazoltatta a panaszost, aki gépkocsival V. város irányából Ny. város irányába közlekedett. Az igazoltatás során a panaszos adatait a rendőrkapitányság ügyeletesén keresztül ellenőrizte – a személyi száma alapján – az országos számítógépes nyilvántartásban. A rendőrkapitányság ügyeletesé, B. r. zászlós utasította, hogy a panaszost fogja el, mivel ellene érvényes elfogatóparancs van kiadva, ezért a panaszost elfogta, majd a Rendőrkapitányságra előállította.

A Rendőrkapitányságon történő egyeztetés során megállapítást nyert, hogy a panaszos személyi száma alatt valójában a B. Városi Bíróság (a továbbiakban: Bíróság) által elrendelt, B. J. elleni körözés áll. A panaszost ezt követően az alkalmazott kényszerítő eszköz használata miatt a V. város orvosi ügyeletén megvizsgálták, majd az intézkedő rendőr a

hátrahagyott gépkocsijához az igazoltatás helyszínére visszavitte. Az elfogás 2013. február 22-én 16 óra 30 perckor megszűnt, ekkor a panaszost szabadon bocsátották.

A jelentés rögzíti, hogy az Rtv. 33. §. (4) bekezdés alapján az előállítás okáról a tájékoztató, illetve az előállítás idejéről szóló igazolás kiadásra került.

A parancsnoki vélemény és kivizsgálás szerint az igazoltatás, az igazoltatott személy átvizsgálása, valamint a szökés megakadályozása érdekében alkalmazott bilincs jogszerű, szakszerű volt. A parancsnok úgy ítélte meg továbbá, hogy az intézkedés megfelelt az Rtv. 15. §-a szerinti arányosság követelményének.

A jelentés melléklete tartalmazza a panaszosi nyilatkozatokat, mely szerint a panaszos a jogorvoslati jogaira vonatkozó tájékoztatást megkapta, a vele szemben alkalmazott személyi szabadságot korlátozó intézkedéssel, kényszerítő eszköz alkalmazásával kapcsolatban panasszal nem él, és az Rtv. 33. §. (4) alapján az előállítás okáról, annak várható időtartamáról a tájékoztatást szóban, majd az előállítás időtartamáról kiadott igazolás átvette. A nyilatkozatok szerint az előállító egységben történő elhelyezésével kapcsolatban a 19/1995. (XII. 13) BM rendelet 2. § (8) és (9) bekezdése; valamint a 19/1996. (VIII.23) ORFK utasítás 36/A. bekezdése alapján jogairól és kötelezettségeiről szóló írásos tájékoztatást a panaszos átvette, élelmezést nem kért, betegségben nem szenved, továbbá sérülése a rendőri intézkedés során nem keletkezett, és orvosi ellátásban részesült.

2) Az előállítás időtartamáról kiállított igazolás szerint az Rtv. 33. § (1) bekezdésének a) pontja alapján a panaszossal szemben 2013. február 22-én 15 óra 10 perctől 16 óra 20 percig személyi szabadságot korlátozó intézkedést (előállítást) foganatosítottak. Az igazolást a panaszos aláírásával ellátta. Az igazolás szerint a panaszos előállításával és a rendőri intézkedés módjával szemben panasszal nem élt, és élelmezést nem kért.

3) Az intézkedés napján Dr. Sz. orvos által kiállított ambuláns napló szerint a panaszos fizikális vizsgálatát 2013. február 22-én 16 óra 15 perckor a rendőrség kérésére végezték el. Az előállított panaszmentes. A diagnózis: sine morbo (betegség nélküli), a fizikális vizsgálat eredménye: külsérelmi nyom nem látható.

4) A rendőrség megküldte az intézkedéskor lekérdezett (a lekérdezés időpontja 2013. február 22. 15 óra 14 perc) ORFK Körözési Információs Rendszer adatlapját, amelyen a következő szerepelnek.

A körözött személy a magyar állampolgárságú B. J., aki 1966. 08. 14-án született. (Az adatlapon egyéb adatok is szerepelnek, úgy mint születési hely, édesanyja neve, állampolgárság.) Az adatlapon a kért intézkedésként elfogás van rögzítve (jogszábeli hivatkozásokkal), a körözés oka a Bíróság elfogatóparancsa (ügyiratszám, elrendelő határozat szám is szerepel), mivel a nevezett személlyel szemben büntetőeljárás van folyamatban ittas járművezetés vétsége miatt, amelynek elkövetési ideje 2005. január 1. Az adatlapon fel van tüntetve a bejelentés dátuma (2007. november 14.), a körözés elrendelésének dátuma (2008. január 7.) és a selejtezés várható dátuma (2011. január 7.) is.

Fentiek mellett az is szerepel az adatlapon, hogy a körözött személy elfogása esetén a feltüntetett telefonszámon haladéktalanul értesíteni kell az elrendelő bíróságot, ahová elő kell állítani.

5) K. r. százados 2013. március 26-án kelt jelentésében a panaszos ügyével kapcsolatban a következőkről tájékoztatta a megyei rendőrfőkapitányt.

A jelentés szerint a panaszossal szemben az intézkedést a Rendőrkapitányság Rendészeti Osztály állományába tartozó B. r. törzssászlós és B. r. zászlós körzeti megbízott (aki az intézkedéskor ügyeletes tiszthelyettesi szolgálatot látott el) foganatosította, továbbá jelen volt a Rendészeti Szakközépiskola hallgatója, Cs. r. őrmester is.

A panaszos 2012. február 22-én történő elfogásának indoka az volt, hogy a gépjárművet vezető panaszost közlekedési ellenőrzés során B. r. törzssászlós ellenőrizte az ORFK Körözési Információs Rendszerben, születési adatok (személyi szám) alapján. Az ellenőrzés során a születési adatok tekintetében a rendszer találatot jelzett, emiatt B. r. zászlós utasította az intézkedő körzeti megbízottat, hogy az intézkedés alá vont személyt fogja el, és a Rendőrkapitányságra állítsa elő, mivel a panaszos ellen érvényes elfogató parancs van kiadva. Az utasítást B. r. törzssászlós az Rtv. 33.§ (1.) bekezdés b) pontja (elfogás), és a 44.§. (1) bekezdése (közlekedésrendészeti intézkedés), valamint a 22/2007. ORFK utasítás 25. pontja alapján végrehajtotta.

A panaszossal szemben egyéb intézkedés nem vált szükségessé, ellene eljárás sem indult. Az intézkedés során a helyszínen tájékoztatták a panaszost, hogy előállításának jogalapja az Rtv. 33. §. (1) bekezdésének b) pontja (elfogás, elfogató parancs). Az intézkedő rendőrök testi kényszerrel nem alkalmaztak, illetve a személyi szabadság korlátozásáról készült jelentés alapján bilincset a Rtv. 48. §. c) pontja (szökés megakadályozása céljából) alapján alkalmaztak, és annak alkalmazására figyelmeztetés történt. A bilincs alkalmazásának időtartamát, és annak alkalmazási módját a kényszerítő eszköz alkalmazásáról készült jelentésből nem lehet megállapítani, azonban a rendőri jelentés szerint a bilincs alkalmazása 2013. 03. 22-én 15 óra 10 perctől 15 óra 25 percig tartott, és a panaszos kezei előre helyzetben voltak bilincselve.

Az ügygel kapcsolatban készült dokumentumokból az állapítható meg, hogy a panaszos előállítása 2013. február 22-én 15 óra 10 perctől 16 óra 30 percig tartott. Az előállítás ideje alatt dokumentált eljárási cselekmény nem történt, az elfogott, illetve a ténylegesen körözött személy adatainak összehasonlítása megtörtént, illetve a panaszost 16 óra 15 perckor orvossal megvizsgáltatták, majd szabadon bocsátották. Az előállítás időtartamáról igazolás készült, azt a panaszosnak átadták, aki az átvételt az aláírásával igazolta.

Megfelel a valóságnak az a panaszosi állítás, hogy őt tévedésből fogták el, ugyanis a ténylegesen elfogató parancs alapján körözött személy születési ideje (1966. 08. 14.) megegyezik a panaszos születési idejével. A kiegészítésként készített rendőri jelentés szerint a panaszossal a szabadon bocsátás előtt közölték a jogait. Az intézkedő rendőrök az előállítás helyszínére visszaszállították, ott az intézkedő rendőr az adminisztrációs hiba miatt sajnálatát fejezte ki. Az elkészült iratokból nem lehet megállapítani, hogy a tévedéssel kapcsolatban milyen tartalmú felvilágosítást adtak a panaszos részére.

Az ügyeletes és az intézkedő körzeti megbízott közötti rádióforgalmazás hanganyagának beszerzésére K. r. százados intézkedett, de azt a Megyei Rendőr-főkapitányság részükre megküldeni nem tudta a hangrögzítő hibája miatt.

6) Az intézkedést végző B. r. törzssászlós 2013. március 27-én kelt jelentésében az alábbiakat rögzítette.

B. r. törzsszázlós 2013. február 22-én 10 órától 20 óráig közterületi szolgálatot látott el Ny. Rendőrőrs (a továbbiakban: Rendőrőrs) illetékességi területén Cs. r. őrmesterrel (határrendész).

A szolgálat ellátása során közlekedési ellenőrzést hajtottak végre az intézkedés napján 15 órától a Ny. – P. elágazásánál lévő C. épülete előtt. A főútvonalon az első érkező a panaszos volt, akit 15 óra 10 perckor vontak intézkedés alá, mely során a gépjármű menetokmányait, valamint a gépjármű kötelezően előírt világító berendezései kerültek ellenőrzésre. Az ellenőrzés során a panaszos, valamint az általa vezetett gépkocsi nyilvántartóban való ellenőrzésre került a Rendőrkapitányság ügyeletesén keresztül, ahol az ügyeletei szolgálatot B. r. zászlós látta el. Az ellenőrzés során a panaszos teljes személyi számával került ellenőrzésre a körözési rendszerben, valamint közölve lett a panaszos neve is. A lekérést követően az ügyeletes rádióban közölte, hogy a panaszost „fogja el”, mivel ellene elfogató parancs van kibocsátva. Ezen tényre az ügyeletes visszakérdezett, hogy „vette-e”, amelyre B. r. törzsszázlós közölte, hogy „vette”, majd kérte, hogy ellenőrizzék le a panaszos által vezetett gépkocsit is. Ezt követően B. r. törzsszázlós közölte a panaszossal, hogy a vele szemben érvényben lévő elfogatóparancs miatt előállítják a Rendőrkapitányságra, és felszólította őt, hogy az előállítása előtt a gépkocsiból vegye ki az értékeit, majd zárja le azt. A panaszos ennek eleget tett, egyben közölte, hogy a gépkocsiban nagyobb mennyiségű magyar zárjeggyel ellátott cigaretta van, melynek értéke körülbelül 10 millió forint. Ezt követően a rendőr felszólította a panaszost, hogy kezeit tegye előre, mert meg fogják bilincselni.

Ezt követően B. r. törzsszázlós elindult a Rendőrkapitányságra a szolgálati gépkocsival, miközben telefonon felhívta őt az ügyeletes, és közölte vele, hogy nevezett személy ellen a B. Rendőr-főkapitányság adott ki elfogatóparancsot, közlekedési bűncselekmény miatt, és kérdezze meg az elfogott panaszost, hogy mit tud erről. A panaszos a kérdésre közölte, hogy neki nem volt semmilyen ilyen jellegű cselekménye, ő nem követett el semmit, továbbra sem érti, miért körözik.

A Rendőrkapitányságon a panaszosról levették a bilincset, ruházatát átvizsgálták, majd az előállító helyiség előtt leültették egy székre, mivel az előállítóban már más személy volt elhelyezve. A panaszos bilincselése körülbelül 15 óra 15 perctől 15 óra 25 percig tartott.

Ezt követően B. r. törzsszázlós B. r. zászlós ügyeleteshez ment a panaszos körözési lapjának átvétele végett, valamint ezt követő az írásos tevékenység végrehajtása miatt.

Amikor B. r. törzsszázlós átvette a panaszos személyi számával kinyomtatott körözési lapot, akkor egyből észlelte és azonnal közölte is az ügyeletesnek, hogy a körözött és az előállított személy nem ugyanaz, mivel a körözési lapon B. J. szerepelt. Ekkor az ügyeletes megkérdezte, hogy ez, hogy lehet, majd amikor ő is szemrevételezte, észlelte, hogy valóban nem ugyanaz a személy. Ezt követően az ügyeletes újból ellenőrizte a számítógépes nyilvántartásban, mely során a teljes személyi szám beütése után a monitor újból, mint mindig az ilyen esetekben, piros színre változott és jelezte, hogy körözött személy adatai kerültek beütésre. Ekkor az ügyeleti helyiség előtt jelenlévő N. r. őrnagy közölte, hogy lehetséges, hogy a panaszos nevet váltott, és azért nem egyeznek meg a két személy adatai.

Az ügyeletes ezt követően felvette a kapcsolatot a körözést elrendelő hatósággal, és megállapítást nyert, hogy az általuk körözött B. J. időközben elhalálozott, és feltehetően a körözési rendszerben valahol rossz személyi számmal lett a körözés elrendelve, így kerülhetett a panaszos személyi számával elrendelésre az elfogatóparancs.

Ezt követően intézkedtek, hogy az elfogott panaszos mihamarabb szabadon bocsátásra kerüljön.

Mivel a panaszossal szemben bilincs alkalmazására is sor került, ezért B. r. törzsőrmester gondoskodott az orvosi vizsgálatáról. Az ügyeletes orvos rendelését nem tudta megkezdeni 16 órakor, azonban megérkezésekor azonnal gondoskodtak a panaszos orvosi vizsgálatáról. Az orvosi vizsgálatot követően a panaszost 16 óra 30 perckor szabadon bocsátották, és B. r. törzsőrmester visszavitte a panaszost a gépkocsijához, leellenőrizte, hogy abban sérülés nem keletkezett, és a hátrahagyott tárgyak megvannak benne. Ezután elkészítette a panaszostól és egyben a rendőrség nevében sajnálatát fejezte ki a keletkezett adminisztrációs hiba miatt. A szolgálat végeztével került sor az írásos dokumentáció elkészítésére.

A jelentés rögzíti, hogy szintén adminisztrációs hiba miatt maradt ki az akkor elkészített elfogás végrehajtásáról és kényszerítő eszköz alkalmazásáról készült jelentésből a bilincselés kezdő, valamint befejező időpontja. A bilincs addig volt a panaszoson, míg az igazoltatás helyéről előállították a Rendőrkapitányságra, ennek időtartama körülbelül 10 perc lehetett.

B. r. törzsszázlós 2013. március 27-én kelt jelentés kiegészítésében rögzítette, hogy a 2013. február 22-én az elfogás végrehajtásáról és kényszerítő eszköz alkalmazásáról készített jelentésben a Robotzsaru Neo rendszer automatikusan, előre elkészítve tartalmazza a „A személyes szabadságot korlátozó intézkedésről az értesítést” és a vonatkozó hivatkozásokat [Rtv. 33. § (1) bekezdés b), c), d), és f) pontja és a Szolgálati szabályzat 42. § (2); 45. § (1) és 46. § (2) bekezdése], azonban a Szolgálati Szabályzat törvényi hivatkozásai ebben az esetben nem voltak megfelelőek, és az iraton adminisztrációs hiba miatt nem kerültek törlésre.

7) Az ügyeletes B. r. zászlós 2013. március 27-én kelt jelentése a következőket tartalmazza.

Az ügyeleti szolgálata teljesítése során a 15 óra 10 perc körüli időben B. r. törzsszázlós nevében az intézkedés során jelenlévő Cs. r. őrmester kérte egy személy ügyeleten keresztül a KIR-ből történő ellenőrzését, és rádión bediktálta az igazoltatott személy személyi számát, az utolsó négy számjeggyel együtt. Az ügyeletes emlékezete szerint Cs. r. őrmester az ellenőrzött személy nevét is közölte, de ő azt nem ütötte be a körözési rendszerbe, mivel a rendszer lehetőséget ad így is személy lekérdezésére. Arra azonban emlékszik, hogy valamilyen J. keresztnévű volt az intézkedés alá vont személy. Amikor az ügyeletes elküldte a személyi számot, a körözési rendszer beadta a keresett személyi azonosítóhoz tartozó személy lakcím adatait, és mivel a lakcím adatok mellett a Körözési Információs rovat bepirosodott és körözést jelzett, ezért arra B. r. zászlós rákattintott, és megállapította, hogy a bediktált személyi szám alapján B. J. körözését rendelte el a Bíróság közlekedési bűncselekmény miatt.

A fentebbi adatok alapján az ügyeletes közölte B. r. törzsőrmesterrel, hogy fogja el a panaszost, mivel ellene elfogató parancs van kibocsátva, továbbá kérte, hogy szóban nyilatkoztassa arra vonatkozóan, hogy a közlekedési bűncselekménnyel kapcsolatban mit tud elmondani.

A lekérdezés során az ügyeleten tartózkodott B. r. alezredes és N. r. őrnagy, akik a körözési lapot megtekintették. Megállapítást nyert, hogy az azon szereplő bűncselekmény már elévült, de az még a körözési rendszerben szerepel, annak törléséről nem intézkedtek, ezért az ügyeletes telefonon felhívta a Bíróságot, ahol a bediktált ügyszám alapján a telefonkezelő hölgy konzultált az elrendelő bíróval, majd közölte, hogy B. J. ellen az eljárást megszüntették, mivel felesége benyújtotta a férje halotti anyakönyvi kivonatát.

A kapott információkat az ügyeletes megvitatta az ügyeleten tartózkodó N. r. őrnaggyal és B. r. alezredessel és arra a megállapításra jutottak, hogy a személy esetleg nevet változtatott. Időközben megérkezett B. r. törzssászlós és Cs. r. őrmester az előállított panaszossal, és közölték, hogy az előállított személy semmilyen közlekedési bűncselekménnyről nem tud, majd a kinyomtatott körözési lapot megnézve közölték, hogy az intézkedés alá vont személy nem B. J., hanem P. J. (a panaszos). A panaszos kikérdezésekor elmondta, hogy soha nem változtatott nevet, és soha nem volt eljárás alá vonva közlekedési bűncselekmény miatt. Ekkor megállapítást nyert, hogy az előállított panaszos nem a körözési rendszerben nyilvántartott személy.

Az ügyeletes jelentése végén megjegyzi, hogy a körözési információs rendszer személyi szám töredékre is ad találatot, mely során egyes esetekben több személyt is felhoz. Jelen esetben a teljes személyi számot megadva csak egy személyt hozott fel, és jelzést adott arra, hogy a beírt személyi szám alapján körözés van elrendelve egy személy ellen, akinek a születési dátuma és utóneve megegyezett az igazoltatott panaszoséval, és mindkét személy vezetői neve nem hétköznapi név. Az ügyeletes a teljes személyi szám, tehát az utolsó négy számjegyet is megadva egy konkrét személyi számra keresett rá, azonban a rendszer megtévesztette, mivel a konkrét lekérdezett személy mellett, egy olyan embernél jelzett körözést, akinek már nem is kellett volna szerepelnie a rendszerben, mivel ellene az eljárást halála miatt már megszüntették.

8) B. rendszergazda 2013. március 27-én kelt levelében arról tájékoztatja a Rendőrkapitány vezetőjét, hogy a kért rádióforgalmazás hanganyagát nem tudja rendelkezésre bocsátani, mivel az adott időszakban hangrögzítés nem történt. A hiba okát az üzemeltetőnek (P. Zrt.) eddig nem sikerült megállapítania, a hangrögzítő berendezés azonban az újraindítás után jelenleg üzemel.

9) E. r. főhadnagy (őrsparancsnok) és P. r. alezredes (osztályvezető) 2013. március 28-án kelt jelentése összefoglalja az eseményeket, amely alapján (ismételten) megállapítható, hogy az intézkedő rendőrök bediktálták az ügyeletesnek a panaszos teljes személyi számát, és a személyi szám körözési rendszerben történő ellenőrzése során találatot jelzett B. J. néven, közlekedési bűncselekmény elkövetése miatt. Ennek ellenére az ügyeletes utasítást adott B. r. törzssászlósának a panaszos elfogására és előállítására. Az ügyeletes jelezte B. r. alezredesnek és N. r. őrnagynak, hogy a panaszos személyi száma a körözési rendszerben történő ellenőrzés során találatot jelez, de B. J. néven. Az ügyeletes tájékoztatást kért a Bíróságtól, amely alapján megállapítást nyert, hogy B. J.-vel szemben az eljárást megszüntették az elkövető halála miatt. Az ügyeletes, B. r. alezredes és N. őrnagy azonban feltételezték, hogy az előállított panaszos azonos B. J.-vel, mivel nevet változtatott. További egyeztetés során nyert megállapítást, hogy a panaszos nem azonos a körözésben szereplő személlyel.

A jelentés ezen felül rögzítette, hogy a panaszos nem tanúsított ellenállást az intézkedés során, felszólításra előrenyújtotta kezeit, amelyet B. r. törzssászlós megbilincsel.

A jelentés szerint az eseményt nem vizsgálták ki, mivel a panaszos nem jelezte a rendőrkapitányság felé, hogy sérelmezi az intézkedést.

A jelentésben rögzítették továbbá, hogy B. r. törzssászlós és Cs. r. őrmester az ügyeletes által tudomásukra hozott információk alapján jogszerűen, szakszerűen, az arányosság követelményét betartva hajtották végre intézkedésüket. A jelentés szerint összességében

megállapítható, hogy az. ügyeletes nem megfelelően és a kellő körültekintéssel végezte a panaszos körözésben történő ellenőrzését, az adatok egyeztetését pontatlanul végezte.

III.

A panaszos beadványa és a rendőrség által rendelkezésre bocsátott rendőrségi dokumentumok ismeretében – az intézkedés idején hatályos jogszabályi rendelkezéseket alapul véve – a Testület vizsgálata tárgyává tette a panaszos előállításának, bilincselésének és ruházatátvizsgálásának a jogszerűségét.

A vizsgálat során a Testület megállapította, hogy a rendőri intézkedés érintette a panaszosnak a Magyarország Alaptörvénye a II. cikkében foglalt emberi méltósághoz, a IV. cikkében foglalt személyi szabadsághoz, valamint a XXIV. cikkben foglalt tisztességes eljáráshoz alapvető jogát, az alábbiak szerint.

A Testületnek elsődlegesen abban a kérdésben kellett állást foglalnia, hogy jogszerű volt-e a panaszos előállítása.

Az Rtv. 33. § (1) és (2) bekezdése taxatív felsorolja az előállítás okait. A rendőrség ezen okok közül a panaszos előállításának indokaként és jogalapjaként az Rtv. 33. § (1) bekezdés b) pontját jelölte meg. E szerint a rendőr a további intézkedés megtétele céljából elfogja és az illetékes hatóság elé állítja azt, aki ellen elfogatóparancsot, nemzetközi elfogatóparancsot, illetve európai elfogatóparancsot adtak ki.

A panaszos előadta, hogy 2013. február 22-én a megyében a főúton megállította egy rendőrjárőr és közúti ellenőrzés címén elkérte az iratait. A panaszos a rendőrségi gépjárműhez ment, a rendőr ellenőrizte az iratait, aki pár perc múlva visszatért, és közölte, hogy őrizetbe kell vennie őt, mert körözés alatt áll. A panaszost ezt követően megbilincseltek, beültették a rendőrségi gépjárműbe, majd a Rendőrkapitányságra vitték.

B. r. törzssászlós márciusi jelentésében az alábbiak állapíthatóak meg. B. r. törzssászlós Cs. r. őrmesterrel az intézkedés napján közlekedési ellenőrzést hajtott végre 15 órától a Ny. – P. elágazásánál lévő C. épülete előtt. A főútvonalon az első érkező a panaszos volt, akit 15 óra 10 perckor vontak intézkedés alá, mely során a panaszos adatai a rendőrkapitányság ügyeletesén keresztül – a személyi száma alapján – az országos számítógépes nyilvántartásban ellenőrzésre került. Az ellenőrzés során a panaszos teljes személyi számával került ellenőrzésre a körözési rendszerben, valamint közölve lett a panaszos neve is. A lekérést követően az ügyeletes rádióban közölte, hogy a panaszost „fogja el”, mivel ellene elfogató parancs van kibocsátva.

B. r. zászlós jelentésében leírta, hogy Cs. r. őrmester rádión bediktálta a panaszos személyi számát, az utolsó négy számjeggyel együtt, és emlékezete szerint az őrmester az ellenőrzött személy nevét is közölte, de ő azt nem ütötte be a körözési rendszerbe, mivel a rendszer lehetőséget ad így is személy lekérdezésére. A személyi szám ellenőrzése során a rendszer egy személyt hozott fel, és jelzést adott arra, hogy a beírt személyi szám alapján körözés van elrendelve B. J. ellen közlekedési bűncselekmény miatt, akinek a születési dátuma és utóneve megegyezett az igazoltatott panaszoséval. A fentebbi adatok alapján az ügyeletes közölte B. r. törzsőrmesterrel, hogy fogja el a panaszost, mivel ellene elfogató parancs van kibocsátva, továbbá kérte, hogy szóban nyilatkoztassa arra vonatkozóan, hogy a közlekedési bűncselekménnyel kapcsolatban mit tud elmondani. A lekérdezés során az ügyeleten

tartózkodott B. r. alezredes és N. r. őrnagy, akik a körözési lapot megtekintették. Megállapítást nyert, hogy az azon szereplő bűncselekmény már elévült, de az még a körözési rendszerben szerepel, annak törléséről nem intézkedtek, ezért az ügyeletes telefonon felhívta a Bíróságot, ahol a bediktált ügyszám alapján megtudta, hogy B. J. ellen az eljárást megszüntették, mivel felesége benyújtotta a férje halotti anyakönyvi kivonatát. A kapott információkat az ügyeletes megvitatta az ügyelethen tartózkodó N. r. őrnaggal és B. r. alezredessel és arra a megállapításra jutottak, hogy a személy esetleg nevet változtatott. Időközben megérkezett B. r. törzssászlós és Cs. r. őrmester az előállított panaszossal, és közölték, hogy az előállított személy semmilyen közlekedési bűncselekményről nem tud, majd a kinyomtatott körözési lapot megnézve közölték, hogy az intézkedés alá vont személy nem B. J., hanem P. J. (a panaszos). A panaszos kikérdezésekor elmondta, hogy soha nem változtatott nevet, és soha nem volt eljárás alá vonva közlekedési bűncselekmény miatt. Ekkor megállapítást nyert, hogy az előállított panaszos nem a körözési rendszerben nyilvántartott személy.

Az előállítás időtartalmáról készült igazolás szerint a panaszos előállítása 15 óra 10 perctől 16 óra 20 percig tartott. A rendőri jelentések szerint azonban a panaszost 16 óra 30 perckor bocsátották szabadon.

E. r. főhadnagy és P. r. alezredes 2013. március 28-án kelt jelentésében rögzítette, hogy B. r. törzssászlós és Cs. r. őrmester az ügyeletes által tudomásukra hozott információk alapján jogszerűen, szakszerűen, az arányosság követelményét betartva hajtották végre intézkedésüket. A jelentés szerint összességében megállapítható, hogy az ügyeletes nem megfelelően és a kellő körültekintéssel végezte a panaszos körözésben történő ellenőrzését, az adatok egyeztetését pontatlanul végezte.

A Testület egyetért E. r. főhadnagy és P. r. alezredes jelentésében foglalt megállapításokkal, amely alapján „az ügyeletes nem megfelelően és a kellő körültekintéssel végezte a panaszos körözésben történő ellenőrzését”. Ugyanis a Testület megítélése szerint az ügyeletesnek a felhozott körözési adatlap alapján észlelnie kellett volna, hogy a panaszos nem azonos a körözött B. J.-vel, mivel azok keresztnéve és születési dátumán kívül a többi adat (az anyja neve és születési helye) nem egyezett. Fontos utalni B. r. törzssászlós jelentésére, amelyben az olvasható, hogy amikor B. r. törzssászlós átvette a panaszos személyi számával kinyomtatott körözési lapot, akkor egyből észlelte és azonnal közölte is az ügyeletessel, hogy a körözött és az előállított személy nem ugyanaz, mivel a körözési lapon B. J. szerepelt. Ekkor az ügyeletes megkérdezte, hogy ez, hogy lehet, majd amikor ő is szemrevételezte, észlelte, hogy valóban nem ugyanaz a személy. Az ügyeletes nem megfelelő körültekintését bizonyítja az is, hogy figyelmen kívül maradt az adatlapon szereplő selejtezés várható dátuma (2011. január 7.), valamint azon tény, hogy bűncselekmény elévült. A Testület nem tudta figyelembe venni azon magyarázatot, miszerint a kapitányságon B. r. törzssászlóssal, vagy a bírósággal történő egyeztetést követően (itt a jelentések az események időbeli sorrendjét illetően eltérnek) felmerülhetett annak lehetősége, hogy a panaszos esetleg nevet változtatott, mivel ebben az esetben a születési időn kívül más adatnak is egyeznie kellett volna.

Mindezekre tekintettel a Testület megállapította, hogy megfelelő jogalap hiányában került sor az előállításra, amely pedig sértette a panaszos személyes szabadsághoz, valamint tisztességes eljáráshoz fűződő alapjogát.

Azonban itt meg kell jegyezni, hogy a helyszínen intézkedő rendőröket ebben felelősség nem terheli, mert ők az ügyeletes tájékoztatása alapján intézkedtek, és a helyszínen nem állt

rendelkezésükre egyéb eszköz a tényállás tisztázására, amely kétséget kizáróan igazolta volna, hogy a panaszos nem áll körözés alatt

A Testület ezen a ponton szükségesnek tartja felhívni a figyelmet a körözési rendszer frissítésének és gondozásának fontosságára, mivel az elmúlt időszakban többen is fordultak a Testülethez, mivel a körözési rendszerben előforduló adminisztrációs hiba miatt intézkedés alá vonták, illetve jogszerűtlenül korlátozták őket személyi szabadságukban.

A Testület gyakorlata szerint az előállítás jogszerűtlensége minden további, az előállításból következő intézkedést, és az előállításhoz kapcsolódó kényszerítő eszköz alkalmazását jogszerűtlenné tesz. **Mivel a ruházátátvizsgálást és a bilincselést nem azzal szemben foganasították, akit körözés alapján elő kellett volna állítani, ezért a Testület az előállítás során alkalmazott ezen intézkedéseket nem vizsgálta külön, hanem azokat a panaszos emberi méltósághoz való jogát sértőnek tekintette.**

IV.

A Testület az ügy gondos mérlegelése alapján arra a következtetésre jutott, jogalap hiányában került sor a panaszos előállítására, amely miatt sérült a személyes szabadsághoz, és tisztességes eljáráshoz fűződő jog. A Testület álláspontja szerint a jogszerűtlen előállítás során alkalmazott ruházátátvizsgálás és bilincselés a panaszos emberi méltósághoz fűződő jogának sérelmét eredményezte.

A megvalósult alapjogsértés a Testület megítélése szerint elérte a súlyosság azon fokát, amely indokoltá tette a panasz és az állásfoglalás megküldését az országos rendőrfőkapitánynak, ezért a Testület a rendelkező részben foglaltak szerint döntött.

Budapest, november 13.

Dr. Féja András
testületi tag

Fráterné dr. Ferenczy Nóra
előadó testületi tag

Dr. Kádár András Kristóf
testületi tag